

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 608/2013,

12. juuni 2013,

mis käsitleb intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist tollis ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu nõudis oma 25. septembri 2008. aasta resolutsioonis Euroopa võltsimise ja piraatluse vastase võitluse üldise kava kohta, et läbi vaadataks nõukogu 22. juuli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1383/2003 teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta ⁽²⁾.
- (2) Intellektuaalomandi õigusi rikkuva kauba turustamine kahjustab olulisel määral õiguste omajaid, kasutajaid ja tootjarühmi ning seadusi järgivaid tootjaid ja kauplejaid. Selline turustamine võib eksitada ka tarbijaid ning võib mõnel juhul ohustada nende tervist ja turvalisust. Selline kaup tuleks hoida liidu turult eemal niivõrd kui võimalik ning tuleks vastu võtta meetmed sellise ebaseadusliku turustamise takistamiseks, piiramata seejuures seaduslikku kauplemist.
- (3) Määruse (EÜ) nr 1383/2003 läbivaatamine näitas, et majandus-, kaubandus- ja õigusvaldkonna arengut arvestades tuleb õiguslikku raamistikku teha teatavad

parandused, et tugevdada intellektuaalomandi õiguskaitset tolliasutuste poolt ja tagada asjakohane õiguskindlus.

- (4) Tolliasutused peaksid olema pädevad tagama intellektuaalomandi õiguskaitse selliste kaupade puhul, mille suhtes liidu tollialaste õigusaktide kohaselt kohaldatakse tollijärelevalvet või -kontrolli, ning tegema selliste kaupade puhul piisavaid kontrolle, et ära hoida tegevust, millega rikutakse intellektuaalomandi õigusi käsitlevaid õigusakte. Intellektuaalomandi õiguskaitse piiril, kus kaup tollijärelevalve või -kontrolli all asub või asuma peaks, on tõhus viis pakkuda kiiret ja tulemuslikku õiguskaitset õiguste omajatele ning kasutajatele ja tootjarühmadele. Kui toll kauba vabastamise peatab või peab kauba piiril kinni, peaks olema nõutav vaid üks õiguslik menetlus, samas kui turult avastatud kauba korral, mis on jaotatud partiideks ja jaemüüjatele tarnitud, peaks sama õiguskaitse taseme saavutamiseks kasutama mitut eri menetlust. Erand tuleks teha eesmärgipärase kasutamise korra alusel vabasse ringlusse lubatud kaubale, kuna selline kaup jääb tollijärelevalve alla isegi siis, kui see on lubatud vabasse ringlusse. Käesolevat määrust ei peaks kohaldama kauba suhtes, mida reisijad toovad kaasa isiklikus pagasis, juhul kui see kaup on nende isiklikuks tarbeks ja puuduvad märgid selle kohta, et see tuuakse riiki kaubanduslikul eesmärgil.
- (5) Määrus (EÜ) nr 1383/2003 ei hõlma teatavaid intellektuaalomandi õigusi ning selle reguleerimisalast on välja jäetud teatavad rikkumised. Selleks et intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist tugevdada, tuleks tolli sekkumist laiendada rikkumiste muudele liikidele, mida määrus (EÜ) nr 1383/2003 ei hõlma. Käesolev määrus peaks seega hõlmama lisaks määrusega (EÜ) nr 1383/2003 juba hõlmatud õigustele ka kaubanimed, kui need on asjaomaste riigisiseste õigusaktide kohaselt kaitstud intellektuaalomandi ainuõigustega, pooljuhttoodete topoloogia, kasulikud mudelid ja seadmed, mis on eelkõige kavandatud, toodetud või kohandatud tehnilistest meetmetest kõrvalehoidmise võimaldamiseks või hõlbustamiseks.
- (6) Määruse (EÜ) nr 1383/2003 reguleerimisalast on välja jäetud nn ebaseaduslikust paralleelkaubandusest ja nn ületootmisest tulenevad rikkumised. Ebaseadusliku paralleelkaubandusega hõlmatud kauba (st kaup, mis on toodetud õiguste omaja nõusolekul, kuid on Euroopa Majanduspiirkonnas esmakordselt turule lastud ilma tema nõusolekuta) ning nn ületootmise käigus toodetud kauba (mis on toodetud isiku poolt, keda õiguste omaja on nõuetekohaselt volitanud tootma teataval hulgal kaupa ning kes toodab seda kaupa kõnealuse isiku ja

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 3. juuli 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 16. mai 2013. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 11. juuni 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT L 196, 2.8.2003, lk 7.

- õiguste omaja vahel kokku lepitud kogustest suuremas koguses) puhul on tegemist ehtsa kaubaga ning seetõttu ei ole asjakohane keskendada tolliasutuste jõupingutusi nendele. Seetõttu tuleks ka ebaseaduslik paralleelkaubandus ja nn ületootmine käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta.
- (7) Liikmesriigid peaksid koostöös komisjoniga pakkuma tolliametnikele asjakohast koolitust, et tagada käesoleva määruse nõuetekohane rakendamine.
- (8) Kui käesolev määrus täielikult rakendatakse, toetab see täiendavalt siseturgu, mis tagab õiguste omajatele tõhusama kaitse, ergutab loovust ja innovatsiooni ning pakub tarbijatele usaldusväärseid ja kvaliteetseid tooteid, mis peaks omakorda tugevdama piiriüleseid tehinguid tarbijate, ettevõtjate ja kauplejate vahel.
- (9) Liikmesriikide vahendid tolli valdkonnas on üha piiratumad. Seepärast tuleks toetada riskijuhtimistehnoloogia ja ressursside maksimaalse kasutamise strateegiate propageerimist tolliasutuste seas.
- (10) Käesolevas määruses on sätestatud üksnes menetluseeskirjad tolliasutuste jaoks. Seega ei kehtestata käesoleva määrusega mingeid kriteeriume intellektuaalomandi õiguse rikkumise kindlakstegemiseks.
- (11) 14. novembril 2001 Dohas toimunud WTO ministrite konverentsil vastu võetud TRIPSi lepingut ja rahvatervist käsitleva Doha deklaratsiooni kohaselt saab ning tuleks intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingut (TRIPSi leping) tõlgendada ja rakendada viisil, mis toetab WTO liikmesriikide õigust kaitsta rahva tervist, ning eelkõige soodustada kõigi juurdepääsu ravimitele. Järelikult ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega ning arengukoostöö poliitikaga peaksid tolliasutused selliste ravimite korral, mille puhul liidu tolliterritooriumi läbimine ladustamisega või ladustamiseta, ümberlaadimisega või veoliigi või -vahendi vahetamisega on ainult osa tervest teekonnast, mis algab ja lõpeb väljaspool liidu territooriumi, intellektuaalomandi õiguste rikkumise ohtu hinnates kaaluma, kas on tõenäoline, et sellised ravimid suunatakse liidu turule.
- (12) Käesolev määrus ei peaks mõjutama sätteid, mis käsitlevad kohtute pädevust, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 (kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades) (¹) sätteid.
- (13) Igal isikul, kasutajal, organil ja tootjarühmal, kellel on võimalik algatada oma nimel kohtumenetlus seoses intellektuaalomandi õiguse võimaliku rikkumisega, peaks olema õigus esitada taotlus.
- (14) Selleks et tagada intellektuaalomandi õiguskaitsese kogu liidus, on asjakohane võimaldada isikutel ja üksustel, kes soovivad intellektuaalomandi õigusele liiduülest kaitset, esitada taotlus ühe liikmesriigi tolliasutusele. Sellistel taotlejatel peaks olema võimalik taotleda, et nimetatud asutused otsustaksid, et meetmed intellektuaalomandi õiguste kaitsmiseks võetakse nii nende enda liikmesriigis kui ka mis tahes teises liikmesriigis.
- (15) Selleks et tagada intellektuaalomandi õiguskaitses riikliku sunni kiire kohaldamine, tuleks ette näha, et kui tolliasutusel on põhjendatud viidete alusel põhjust kahtlustada, et tema järelevalve all olev kaup rikub mõnda intellektuaalomandi õigust, võib see tolliasutus omal algatusel või taotluse alusel peatada kauba ringluse lubamise või selle kinni pidada, et võimaldada isikul või üksusel, kellel on õigus taotlus esitada, algatada menetlus intellektuaalomandi õiguse rikkumise kindlakstegemiseks.
- (16) Määrus (EÜ) nr 1383/2003 võimaldas liikmesriikidel näha ette menetluskorra, mille kohaselt lubatakse hävitada teatavat kaupa ilma igasuguse kohustuseta algatada menetlus intellektuaalomandi õiguse rikkumise kindlakstegemiseks. Nagu tunnistati Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2008. aasta resolutsioonis võltsimise mõju kohta rahvusvahelisele kaubandusele, (²) on selline menetluskord osutunud väga edukaks liikmesriikides, kus seda on olnud võimalik kasutada. Seepärast tuleks kõnealune menetluskord teha kohustuslikuks kõigi intellektuaalomandi õiguste rikkumiste puhul ning seda kohaldada, kui deklarant või kauba valdaja nõustub hävitamisega. Peale selle tuleks kõnealuses menetluskorras ette näha, et tolliasutused võivad lugeda, et deklarant või

(¹) ELT L 351, 20.12.2012, lk 1.

(²) ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 47.

kauba valdaja on nõustunud kaupade hävitamisega, kui ta ei ole hävitamist ettenähtud tähtaja jooksul sõnaselgelt vaidlustanud.

(17) Selleks et halduskoormust ja kulusid nii palju kui võimalik vähendada, tuleks võltsitud või piraatkauba väikeste partiide suhtes kehtestada erimenetlus, mis võimaldaks kauba hävitada ilma iga kaasuse taotleja sõnaselge nõusolekuta. Kõnealuse menetluse kohaldamiseks tuleks taotlejalt taotlemisel siiski nõuda üldtaotlust. Veelgi enam, tolliasutustel peaks olema võimalus nõuda, et taotleja kannaks kõnealuse menetluse kohaldamisel tekkinud kulud.

(18) Suurema õiguskindluse huvides on asjakohane muuta intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kauba vabastamise peatamise või kinnipidamise tähtaegu ning tingimusi, mille alusel tolliasutused edastavad teavet kinnipeetud kauba kohta asjaomastele isikutele ja üksustele, nagu on ette nähtud määruses (EÜ) nr 1383/2003.

(19) Võttes arvesse tolliasutuste poolt käesoleva määruse kohaldamisel vastu võetud meetmete ajutist ja ennetavat iseloomu ning meetmetest mõjutatud isikute vastandlike huve, tuleks menetluste teatavaid aspekte kohandada, et tagada käesoleva määruse sujuv kohaldamine, austades samal ajal asjaomaste isikute õigusi. Seega peaksid tolliasutused seoses käesolevas määruses ette nähtud mitmesuguste teatamistega teavitama tollikäitlust või kauba olukorda käsitlevate dokumentide alusel asjaomast isikut. Peale selle, kuna kauba hävitamise menetlus eeldab, et nii deklarant või kauba valdaja kui otsuse saaja peaksid oma võimalikud vastuväited esitama paralleelselt, tuleks tagada, et otsuse saajale antakse võimalus reageerida deklarandi või kauba valdaja võimalikele vastuväidetele kauba hävitamise kohta. Seetõttu tuleks tagada, et deklarandile või kauba valdajale teatatakse kauba vabastamise peatamisest või selle kinnipidamisest enne või samal päeval kui otsuse saajale.

(20) Tolliasutusi ja komisjoni julgustatakse tegema oma vastava pädevuse raames koostööd intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste Euroopa vaatluskeskusega.

(21) TRIPSi leping, mille eesmärk on kõrvaldada rahvusvaheline kauplemine intellektuaalomandi õigusi rikkuvate

kaupadega, näeb ette, et WTO liikmed peavad edendama tolliasutustevahelist teavevahetust sellise kauplemise kohta. Seega peaks komisjonil ja liikmesriikide tolliasutustel olema võimalik jagada kolmandate riikide asjaomaste asutustega teavet intellektuaalomandi õiguste rikkumise kahtluste kohta, sealhulgas kaupade kohta, mis liiguvad transiidina läbi liidu territooriumi ning mis on pärit nendest kolmandatest riikidest või suunatakse sinna.

(22) Tõhususe huvides tuleks kohaldada nõukogu 13. märtsi 1997. aasta määruse (EÜ) nr 515/97 (liikmesriikide haldusasutuste vastastikusest abist ning haldusasutuste ja komisjoni vahelisest koostööst tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamiseks) ⁽¹⁾ sätteid.

(23) Tolliasutuste vastutust tuleks reguleerida liikmesriikide õigusaktidega, kuigi asjaolu, et tolliasutused on rahuldanud taotluse, ei tohiks anda otsuse saajale õigust kompensatsiooniks juhul, kui intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kaupa ei ole tolliasutus avastanud ja see lubatakse ringluse või kui ei võeta meetmeid selle kinnipidamiseks.

(24) Kui tolliasutused võtavad meetmeid taotluse alusel, on asjakohane ette näha, et otsuse saaja peaks hüvitama kõik kulud, mis tolliasutused on kandnud seoses tema intellektuaalomandi õiguste maksmapanekuks võetud meetmetega. See ei tohiks siiski takistada otsuse saajal nõuda hüvitist rikkujalt või muudelt isikutelt, keda võib selle liikmesriigi õigusaktide alusel pidada vastutavaks, kust kaubad avastati. See võib vajaduse korral hõlmata vahendajaid. Kulused ja kahju, mis on tekkinud muudele isikutele kui tolliasutustele sellise tollimeetme tagajärjel, mille puhul kauba vabastamine peatatakse või kaup peetakse kinni kolmanda isiku kaebuse alusel seoses intellektuaalomandi õigusega, tuleks reguleerida iga konkreetse juhtumi puhul kohaldatava konkreetse õigusaktiga.

(25) Käesolevas määruses sätestatakse tolliasutuste jaoks võimalus lubada hävitamisele kuuluva kauba toimetamist tollijärelevalve all liidu territooriumil ühest kohast teise. Lisaks võivad tolliasutused teha otsuse lubada selline kaup vabasse ringlusesse, et see seejärel turustuskanaleist

⁽¹⁾ EÜT L 82, 22.3.1997, lk 1.

väljaspool ringlusse võtta või kõrvaldada, sealhulgas teadlikkuse suurendamise, koolituse ja hariduslikel eesmärki-
del.

- (26) Intellektuaalomandi õiguskaitses tagamine tollis hõlmab taotlusi käsitlevate otsustega seotud andmete vahetamist. Selline andmete töötlemine hõlmab ka isikuandmeid ja peaks toimuma kooskõlas liidu õigusega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivis 95/46/EÜ üksikisikute kaitses kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruses (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitses kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽²⁾.
- (27) Taotlusi käsitlevate otsuste ja tollimeetmetega seotud andmevahetus peaks toimuma keskse elektroonilise andmebaasi kaudu. Üksus, mis seda andmebaasi kontrollib ja haldab, ning üksused, mille ülesandeks on tagada andmebaasis sisalduvate andmete töötlemise turvalisus, tuleks kindlaks määrata. Võimaliku koostalitlusvõime või andmevahetuse kehtestamisel tuleks eelkõige järgida eesmärgikohasuse põhimõtet, nimelt tuleks andmeid kasutada eesmärgil, milleks andmebaas on loodud, ning mingisugust täiendavat andmevahetust ega andmete ühendamist ei tohiks muudel eesmärkidel lubada.
- (28) Selleks et tagada väikeste kaubapartiide määratluse kohandamine, kui see määratlus osutub ebapraktiliseks, arvestades vajadust tagada menetluse tõhus toimimine või vajaduse korral ära hoida kõrvalehoidumine kõnealusest menetlusest seoses kaubapartiide koostisega, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu muid kui seadusandlikke üldkohaldatavaid akte väikeste kaubasaadetiste määratluse vähemoluliste osade, nimelt kõnealuses määratluses esitatud konkreetsete koguste muutmise kohta. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (29) Selleks et tagada ühetaolised tingimused nende sätete rakendamiseks, mis käsitlevad kolmandate riikidega toimuva andmevahetuse praktilise korra elementide kindlaksmääramist, ning nende sätete rakendamiseks, mis käsitlevad taotlusvorme ja tolliasutuste võetavate

meetmete tähtsaja pikendamistaotluste vorme, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused kõnealuse praktilise korra elementide kindlaksmääramiseks ja standardvormide kehtestamiseks. Kõnealuseid volitusi tuleks kasutada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamistavade teostamise suhtes ⁽³⁾. Kuigi käesoleva määruse rakendatavate sätete sisu kuulub ühise kaubanduspoliitika reguleerimisalasse, tuleks rakendusaktide olemust ja mõju silmas pidades kasutada standardvormide kehtestamise puhul nende vastuvõtmiseks nõuandemenetlust, kuna üksikasjad kõnealustel vormidel esitatavate andmete kohta tulenevad otseselt käesolevast määrusest. Seega kehtestatakse nende rakendusaktidega üksnes standardvormi vorm ja struktuur ning need ei avalda täiendavat mõju liidu ühisele kaubanduspoliitikale.

- (30) Määrus (EÜ) nr 1383/2003 tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada.
- (31) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikega 2 ning ta esitas arvamuse 12. oktoobril 2011 ⁽⁴⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE JA -ALA NING MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja -ala

1. Käesolevas määruses sätestatakse tingimused ja menetlused, mille alusel tolliasutused võtavad meetmeid, kui intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kaup kuulub või oleks pidanud kuuluma nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik) ⁽⁵⁾ kohaselt liidu tolliterritooriumil tollijärelevalve või tollikontrolli alla, eelkõige seoses järgmistele olukordadele:

- a) kui kaup on deklareeritud vabasse ringlusse lubamiseks, ekspordiks või reekspordiks;

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽⁴⁾ ELT C 363, 13.12.2011, lk 3.

⁽⁵⁾ EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1.

b) kui kaup siseneb liidu tolliterritooriumile või lahkub sealt;

c) kui kaup suunatakse peatamismenetlusele või paigutatakse vabatsooni või -lattu.

2. Kauba suhtes, mis kuulub tollijärelevalve või tollikontrolli alla ning ilma et see piiraks artiklite 17 ja 18 kohaldamist, viivad tolliasutused läbi piisavaid tollikontrolle ning võtavad määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 13 lõikes 1 ja artiklis 72 sätestatud proportsionaalseid identifitseerimismeetmeid vastavalt riskianalüüsi kriteeriumidele, et ära hoida liidu territooriumil kohaldatavate intellektuaalomandi käsitlevate õigusaktide rikku-misega seotud tegusid ning teha koostööd kolmandate riikidega intellektuaalomandi õiguskaitse tagamisel.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata kauba suhtes, mis on vabasse ringlusse lubatud eesmärgipärase kasutamise korra alusel.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata reisijate isiklikus pagasis oleva mittekabanduslikku laadi kauba suhtes.

5. Käesolevat määrust ei kohaldata kauba suhtes, mis on toodetud õiguste omaja nõusolekul või kauba suhtes, mis on toodetud isiku poolt, keda õiguste omaja on nõuetekohaselt volitanud tootma teataval hulgal kaupu, kuid mille puhul on ületatud selle isiku ja õiguste omaja vahel kokku lepitud kogu-seid.

6. Käesolev määrus ei mõjuta mingil määral intellektuaal-omandit käsitlevaid siseriiklikke või liidu õigusakte ega krimi-naalmenetlusega seotud liikmesriikide õigusakte.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „intellektuaalomandi õigus” –

a) kaubamärk;

b) disainilahendus;

c) siseriiklike või liidu õigusaktidega ette nähtud autori-õigus või muu sellega seotud õigus;

d) geograafiline tähis;

e) siseriiklike või liidu õigusaktidega ette nähtud patent;

f) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta määruses (EÜ) nr 469/2009 (ravimite täiendava kaitse tunnistuse kohta) ⁽¹⁾ sätestatud ravimite täiendava kaitse tunnistus;

g) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 1996. aasta määruses (EÜ) nr 1610/96 (taimekaitsevahendite täiendava kaitse sertifikaadi kasutuselevõtu kohta) ⁽²⁾ sätes-tatud taimekaitsevahendite täiendava kaitse tunnistus;

h) nõukogu 27. juuli 1994. aasta määruses (EÜ) nr 2100/94 (ühenduse sordikaitse kohta) ⁽³⁾ sätestatud ühenduse sordikaitse;

i) siseriiklikes õigusaktides sätestatud sordikaitse;

j) siseriiklikes või liidu õigusaktides sätestatud pooljuht-toote topoloogia;

k) kasulik mudel, kui see on siseriiklike või liidu õigus-aktide raames kaitstud intellektuaalomandi õigusega;

l) kaubanimi, kui see on siseriikliku või liidu õigusaktiga kaitstud intellektuaalomandi ainuõigustega;

2) „kaubamärk” –

a) nõukogu 26. veebruari 2009. aasta määruses (EÜ) nr 207/2009 (ühenduse kaubamärgi kohta) ⁽⁴⁾ sätestatud ühenduse kaubamärk;

b) kaubamärk, mis on registreeritud liikmesriigis või Belgia, Luksemburgi ja Madalmaade puhul Beneluxi intellektuaalomandi büroos;

c) rahvusvaheliste kokkulepete alusel registreeritud kauba-märk, mis kehtib liikmesriigis või liidus;

3) „disainilahendus” –

a) nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruses (EÜ) nr 6/2002 (ühenduse disainilahenduse kohta) ⁽⁵⁾ sätestatud ühenduse disainilahendus;

⁽¹⁾ ELT L 152, 16.6.2009, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 198, 8.8.1996, lk 30.

⁽³⁾ EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 78, 24.3.2009, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 3, 5.1.2002, lk 1.

- b) disainilahendus, mis on registreeritud liikmesriikides või Belgia, Luksemburgi ja Madalmaade puhul Beneluxi intellektuaalomandi büroos;
- c) rahvusvaheliste kokkulepete alusel registreeritud disainilahendus, mis kehtib liikmesriigis või liidus;
- 4) „geograafiline tähis” –
- a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) ⁽¹⁾ sätestatud põllumajandustoodete ja toiduainete kaitstud geograafiline tähis või päritolunimetus;
- b) nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruses (EÜ) nr 1234/2007 (millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus)) ⁽²⁾ sätestatud veini päritolunimetus või geograafiline tähis;
- c) nõukogu 10. juuni 1991. aasta määruses (EMÜ) nr 1601/91 (millega sätestatakse aromatiseeritud veinide, aromatiseeritud veinijookide ja aromatiseeritud veinikokteilide määratlemise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad) ⁽³⁾ sätestatud aromatiseeritud veinijookide geograafiline märgistus;
- d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määruses (EÜ) nr 110/2008 (piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta) ⁽⁴⁾ sätestatud piiritusjookide geograafiline tähis;
- e) punktidega a–d hõlmamata toodete geograafiline tähis, kui see on kehtestatud intellektuaalomandi ainuõigusena liikmesriigi või liidu õigusaktides;
- f) ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud lepingutes sätestatud ja nendes lepingutes sellisena nimetatud geograafiline tähis;
- 5) „võltsitud kaup” –
- a) kaup, millega tehakse kaubamärki rikkuvaid tegusid liikmesriigis, kus see avastatakse, ja mis on ilma loata varustatud märgiga, mis on identne sama liiki kaupade õiguskaitse saanud kaubamärgiga või mida ei saa tema oluliste tunnuste poolest sellisest kaubamärgist eristada;
- b) kaup, millega tehakse geograafilist tähist rikkuvaid tegusid liikmesriigis, kus see avastatakse, ja millele on kantud seoses selle geograafilise tähisega kaitstud nimetus või mõiste või mida on sellise nimetuse või mõistega kirjeldatud;
- c) pakend, märgis, kleebis, brošüür, kasutusjuhend, garantiidokument või muu sarnane ese, isegi kui see on esitatud eraldi, millega tehakse kaubamärki või geograafilist tähist rikkuvaid toiminguid ja millel on õiguskaitse saanud kaubamärgiga või geograafilise tähisega identne märk, nimetus või mõiste või mida ei saa oluliste tunnuste poolest niisugusest kaubamärgist või geograafilisest tähisest eristada ja mida saab kasutada sama liiki kaupade jaoks nagu see, mille kaubamärk või geograafiline tähis on registreeritud;
- 6) „piraatkaua” – kaup, millega tehakse autoriõigust või autoriõigusega kaasnevat õigust või disainilahendust rikkuvaid tegusid liikmesriigis, kus see kaup avastatakse, ja mis on disainilahenduse omaniku nõusolekuta tehtud koopia või kaupu tootvas riigis asuva õiguste omaja volitatud isiku loata tehtud koopia, või kaup, mis sisaldab neid koopiaid;
- 7) „intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kaup” – kaup, mille kohta on põhjendatud viiteid, et esmapilgul on see kaup liikmesriigis, kus ta leitakse:
- a) kaup, millega tehakse intellektuaalomandi õigust rikkuvaid tegusid kõnealusel liikmesriigis;
- b) seadmed, tooted või komponendid, mis on eelkõige kavandatud, toodetud, kohandatud või mõeldud selleks, et võimaldada või hõlbustada kõrvalehoidumist tehnoloogias, seadmest või komponendist, mis oma tavapärase toimimise käigus takistab või piirab teostega seotud tegevust, milleks autoriõiguse või autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja ei ole luba andnud ning mis on seotud asjaomasel liikmesriigis neid õigusi rikkuva teoga;
- c) vorm või matriits, mis on eriotstarbeliselt kujundatud või kohandatud intellektuaalomandi õigusi rikkuva kauba valmistamiseks kui nimetatud vormid või matriitsid on seotud asjaomasel liikmesriigis intellektuaalomandi õigusi rikkuva teoga;

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 149, 14.6.1991, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 39, 13.2.2008, lk 16.

- 8) „õiguste omaja” – intellektuaalomandi õiguse omaja;
- 9) „taotlus” – pädevale tolliasutusele esitatud nõue tolliasutuste poolt meetmete võtmiseks seoses kaubaga, mille puhul kahtlustatakse intellektuaalomandi õiguse rikkumist;
- 10) „riigisisene taotlus” – taotlus, milles liikmesriigi tolliasutustelt nõutakse meetmete võtmist kõnealusel liikmesriigis;
- 11) „liidu taotlus” – ühes liikmesriigis esitatud taotlus, milles selle liikmesriigi tolliasutustelt ja ühe või enama muu liikmesriigi tolliasutustelt nõutakse meetmete võtmist oma liikmesriikides;
- 12) „taotleja” – isik või üksus, kelle nimel taotlus esitatakse;
- 13) „otsuse saaja” – isik, kes saab otsuse, millega taotlus rahuldatakse;
- 14) „kauba valdaja” – isik, kes on kauba, mille puhul kahtlustatakse intellektuaalomandi õiguse rikkumist, omanik või kellel on nimetatud kauba osas samaväärne käsutusõigus või tegelik kontroll;
- 15) „deklarant” – määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 punktis 18 määratletud deklarant;
- 16) „hävitamine” – kauba füüsiline hävitamine, ringlussevõtt või kõrvaldamine turustuskanaleist viisil, mis välistab otsuse saajale kahju tekitamise;
- 17) „liidu tolliterritoorium” – määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklis 3 määratletud ühenduse tolliterritoorium;
- 18) „kauba vabastamine” – kauba vabastamine määruse (EMÜ) nr 2913/92 artikli 4 punktis 20 määratletud tähenduses;
- 19) „väike kaubapartii” – posti- või kiirkullerisaadetis, mis
- a) koosneb kolmest või vähemast ühikust
- või
- b) on brutokaaluga vähem kui kaks kilogrammi.
- Punkti a tähenduses on „ühik” kaup, mis on kombineeritud nomenklatuuris klassifitseeritud kooskõlas nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) ⁽¹⁾ I lisaga, juhul kui see on pakendamata või sellise kauba pakk, mis on mõeldud jaemüügiks lõpptarbijale.
- Kõnealusel määratlusel kohaselt loetakse sama kombineeritud nomenklatuuri koodi alla kuuluvad eri kaubad erinevateks ühikuteks ning kaubad, mis on kombineeritud nomenklatuuris klassifitseeritud komplektidena, loetakse üheks ühikuks;
- 20) „kergesti riknev kaup” – kaup, mille seisukord tolliasutuste arvates halveneb, kui seda hoitakse kuni 20 päeva pärast kauba ringlusse laskmise peatamist või kinnipidamist;
- 21) „ainulitsents” – (üldine või piiratud) litsents, millega lubatakse litsentsiomanikul erinevalt kõigist teistest isikutest, sealhulgas litsentsi andnud isik, kasutada intellektuaalomandi õigust litsentsiga lubatud viisil.

II PEATÜKK

TAOTLUSED

1. JAGU

Taotluste esitamine

Artikkel 3

Taotluse esitamise õigus

Järgmistel isikutel ja üksustel on selles osas, milles neil on õigus algatada menetlust, et kindlaks teha, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud selles liikmesriigis või nendes liikmesriikides, kus tolliasutustelt taotletakse meetmete võtmist, õigus esitada:

1) riigisisene või liidu taotlus:

a) õiguste omajad;

b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/48/EÜ (intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta) ⁽²⁾ artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud intellektuaalomandi õiguste kollektiivse haldamise organisatsioonid;

c) direktiivi 2004/48/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis d nimetatud kutselised intellektuaalomandi kaitse organisatsioonid;

⁽¹⁾ EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1.⁽²⁾ ELT L 157, 30.4.2004, lk 45.

d) rühmad määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 3 punkti 2 ja artikli 49 lõike 1 tähenduses, tootjarühmad määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 118e tähenduses või sarnased tootjarühmad, mis on ette nähtud liidu geograafilisi tähiseid reguleerivate õigusaktidega ja mis esindavad geograafilise tähisega toodete tootjaid või selliste rühmade esindajad, eelkõige määruste (EMÜ) nr 1601/91 ja (EÜ) nr 110/2008 tähenduses ning ettevõtjad, kellel on õigus kasutada geograafilist tähist, samuti sellise geograafilise tähise osas pädevad kontrolliasutused;

2) riigisisene taotlus:

a) isikud ja üksused, kellel on intellektuaalomandi õiguste kasutamise luba ning keda õiguste omaja on ametlikult volitanud algatama menetlust, et teha kindlaks, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud;

b) tootjarühmad, kes on sätestatud liikmesriikide geograafilisi tähiseid reguleerivate õigusaktidega ja kes esindavad geograafilise tähisega toodete tootjaid, või selliste rühmade esindajad, ettevõtjad, kellel on õigus kasutada geograafilist tähist, samuti sellise geograafilise tähise osas pädevad kontrolliasutused;

3) liidu taotlus: kahe või enama liikmesriigi territooriumi hõlmava ainulitsentsi omanikud, kui õiguste omaja on nad nimetatud liikmesriikides ametlikult volitanud algatama menetlust, et teha kindlaks, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud.

Artikkel 4

Intellektuaalomandi õigused, mille suhtes saab esitada liidu taotluse

Liidu taotlust saab esitada üksnes seoses liidu õigusaktidel põhinevate intellektuaalomandi õigustega, mis avaldavad mõju kogu liidu territooriumil.

Artikkel 5

Taotluste esitamine

1. Iga liikmesriik nimetab tolliasutuse, kes on pädev taotlusi vastu võtma ja menetlema („pädev tolliasutus“). Liikmesriik teavitab sellest komisjoni ja komisjon avalikustab liikmesriikide määratud pädevate tolliasutuste loetelu.

2. Taotlus esitatakse pädevale tolliasutusele. Taotlus täidetakse artiklis 6 osutatud vormil ning see sisaldab selles nõutud teavet.

3. Kui taotlus on esitatud pärast seda, kui tolliasutused on teatanud kauba vabastamise peatamisest või kinnipidamisest vastavalt artikli 18 lõikele 3, peab see taotlus vastama järgmistele tingimustele:

a) see tuleb esitada pädevale tolliasutusele nelja tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kinnipidamisest teatamisest;

b) see peab olema riigisisene taotlus;

c) see peab sisaldama artikli 6 lõikes 3 osutatud teavet. Taotleja võib siiski esitamata jätta nimetatud lõike punktides g, h või i osutatud teabe.

4. Ühe liikmesriigi kohta on õigus esitada vaid üks riigisisene taotlus ja üks liidu taotlus asjaomases liikmesriigis kaitstud intellektuaalomandi õiguse kohta, välja arvatud artikli 3 punktis 3 osutatud asjaoludel. Artikli 3 punktis 3 osutatud asjaoludel lubatakse esitada rohkem kui üks liidu taotlus.

5. Kui liidu taotlus rahuldab liikmesriigi kasuks, kus sama taotleja ja sama intellektuaalomandi õiguse jaoks on liidu taotlus juba rahuldatud, võtavad tolliasutused meetmeid esimesena rahuldatud liidu taotluse alusel. Nad teavitavad selle liikmesriigi pädevat tolliasutust, kus järgmine liidu taotlus rahuldati, ning see tolliasutus lükkab nimetatud järgmist liidu taotlust rahuldava otsuse tagasi, muudab seda või tunnistab selle kehtetuks.

6. Kui taotluste kättesaamiseks ja töötlemiseks on võimalik kasutada arvutisüsteeme, tuleb taotlused ja nende lisad esitada elektrooniliste andmetöötlusvahendite abil. Liikmesriigid ja komisjon töötavad sellised süsteemid välja ning hooldavad ja kasutavad neid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsuse nr 70/2008/EÜ (tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta) ⁽¹⁾ artikli 8 lõikes 2 osutatud mitmeaastase strateegilise plaaniga.

Artikkel 6

Taotluse vorm

1. Komisjon kehtestab taotluse vormi rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 34 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

⁽¹⁾ ELT L 23, 26.1.2008, lk 21.

2. Taotluse vorm sisaldab teavet, mis tuleb andmesubjektile esitada vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001 ja siseriiklikele õigusaktidele, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ.

3. Komisjon tagab, et taotluse vormis nõutakse taotlejalt järgmise teabe esitamist:

- a) taotleja andmed;
- b) taotleja staatus artikli 3 tähenduses;
- c) dokumendid, mis tõendavad tolliasutusele, et taotlejal on taotluse esitamise õigus;
- d) kui taotleja esitab taotluse esindaja kaudu, esitatakse teda esindava isiku andmed ja tõend kõnealuse isiku esindajana tegutsemise volituste kohta kooskõlas selle liikmesriigi õigusaktidega, kus taotlus esitatakse;
- e) õiguskaitsse tagamist vajav(ad) intellektuaalomandi õigus(ed);
- f) liidu taotluse korral liikmesriigid, kus tolli sekkumist taotletakse;
- g) konkreetset ja tehnilised andmed autentse kauba kohta, sealhulgas vajaduse korral märgistus, nt vöökood ja pildid;
- h) vajalik teave, mis võimaldab tolliasutustel kõnealuse kauba hõlpsasti tuvastada;
- i) asjakohane teave, mis võimaldab tolliasutustel analüüsida ja hinnata asjakohas(t)e intellektuaalomandi õigus(t)e rikkumise ohtu, nagu andmed volitatud turustajate kohta;
- j) kas kooskõlas käesoleva lõike punktidega g, h ja i esitatud teave tuleb lugeda piiratud käsitletavaks kooskõlas artikli 31 lõikega 5;
- k) taotleja määratud selle isiku andmed, kes vastutab juriidiliste ja tehniliste küsimuste eest;
- l) taotleja kinnitus selle kohta, et ta teavitab pädevat tolliasutust artiklis 15 kirjeldatud olukorrast;

m) taotleja kinnitus selle kohta, et ta edastab ja ajakohastab kogu asjakohase teabe, mis võimaldab tolliasutustel analüüsida ja hinnata asjakohas(t)e intellektuaalomandi õigus(t)e rikkumise ohtu;

n) taotleja kinnitus vastutuse võtmise kohta artiklis 28 sätestatud tingimustel;

o) taotleja kinnitus selle kohta, et ta kannab artiklis 29 nimetatud kulud vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele;

p) taotleja nõusolek selle kohta, et komisjon ja liikmesriigid võivad töödelda tema esitatud andmeid;

q) kas taotleja soovib artiklis 26 osutatud menetluse kasutamist ning kas ta nõustub kandma selle menetluse kohaselt kauba hävitamisega seotud kulusid, kui tolliasutused seda taotlevad.

2. JAGU

Taotlusi käsitlevad otsused

Artikkel 7

Ebatäielike taotluste läbivaatamine

1. Kui pädev tolliasutus leiab taotluse kättesaamisel, et selles ei ole esitatud kogu artikli 6 lõikes 3 nõutud teave, nõuab pädev tolliasutus taotlejalt puuduva teabe esitamist kümne tööpäeva jooksul pärast taotlusest teatamist.

Sellistel juhtudel peatatakse artikli 9 lõikes 1 nimetatud tähtaja kulgemine seni, kuni asjakohane teave on kätte saadud.

2. Kui taotleja ei esita puuduvat teavet lõike 1 esimeses lõigus nimetatud ajavahemiku jooksul, lükkab pädev tolliasutus taotluse tagasi.

Artikkel 8

Tasu

Taotlejalt ei küsita tasu taotluse läbivaatamisega kaasnevate halduskulude katmiseks.

Artikkel 9

Taotluste rahuldamise või tagasilükkamise otsustest teatamine

1. Pädev tolliasutus teavitab taotlejat oma otsusest taotlus rahuldada või tagasi lükata 30 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Tagasilükkamise korral põhjendab pädev tolliasutus oma otsust ja annab teavet kaebemenetluse kohta.

2. Kui tolliasutused on taotlejat enne taotluse esitamist teavitanud kauba vabastamise peatamisest või kinnipidamisest, teavitab pädev tolliasutus taotlejat oma otsusest taotlus rahuldada või tagasi lükata kahe tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest.

Artikkel 10

Taotlusi käsitlevad otsused

1. Riigisisese taotluse rahuldamise otsus ja sellise otsuse kehtetuks tunnistamise või muutmise otsus jõustub riigisisese taotluse esitamise liikmesriigis alates otsuse vastuvõtmise kuupäevale järgnevast päevast.

Otsus, millega pikendatakse ajavahemikku, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma, jõustub riigisisese taotluse esitamise liikmesriigis pikendatava ajavahemiku viimasele päevale järgneval päeval.

2. Liidu taotluse rahuldamist käsitlev otsus ja sellise otsuse kehtetuks tunnistamist või muutmist käsitlev otsus jõustub järgmiselt:

- a) taotluse esitamise liikmesriigis vastuvõtmise kuupäevale järgneval päeval;
- b) kõigis muudes liikmesriikides, kus tolli sekkumist nõutakse, sellele kuupäevale järgneval päeval, mil tolliasutusi artikli 14 lõike 2 kohaselt teavitatakse, eeldusel et otsuse saaja on täitnud artikli 29 lõike 3 kohased tõlkekulused käsitlevad kohustused.

Otsus, millega pikendatakse ajavahemikku, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma, jõustub liidu taotluse esitamise liikmesriigis ja kõigis teistes liikmesriikides, kus nõutakse tolliasutuste sekkumist, pikendatava ajavahemiku viimasele päevale järgneval päeval.

Artikkel 11

Ajavahemik, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma

1. Kui taotlus rahuldatakse, määrab pädev tolliasutus kindlaks ajavahemiku, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma.

Kõnealune ajavahemik algab taotluse rahuldamist käsitleva otsuse jõustumise kuupäeval vastavalt artiklile 10 ning see ei kesta kauem kui üks aasta alates otsuse vastuvõtmisele järgnevast päevast.

2. Kui taotlus, mis on esitatud pärast seda, kui tolliasutused on taotlejat eelnevalt teavitanud kauba vabastamise peatamisest või kinnipidamisest vastavalt artikli 18 lõikele 3, ei sisalda artikli 6 lõike 3 punktides g, h või i nimetatud teavet, rahuldatakse see ainult kõnealuse kauba vabastamise peatamiseks või kinnipidamiseks, välja arvatud juhul, kui see teave esitatakse kümne tööpäeva jooksul pärast kauba vabastamise peatamisest või kinnipidamisest teavitamist.

3. Kui intellektuaalomandi õigus kaotab kehtivuse või kui taotleja ei ole muudel põhjustel enam taotluse esitamiseks õigustatud isik, tolliasutus meetmeid ei võta. Taotluse rahuldanud tolliasutus tunnistab taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks või muudab seda.

Artikkel 12

Selle ajavahemiku pikendamine, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma

1. Kui ajavahemik, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma, lõppeb, võib esialgse otsuse vastu võtnud pädev tolliasutus seda otsuse saaja taotlusel pikendada, kui kõik käesoleva määruse kohased otsuse saaja võlad tolliasutustele on tasutud.

2. Kui asjaomane pädev tolliasutus saab taotluse selle ajavahemiku pikendamiseks, mille jooksul tolliasutustel tuleb meetmeid võtta, vähem kui 30 tööpäeva enne pikendatava ajavahemiku lõppu, võib ta jätta taotluse rahuldamata.

3. Pädev tolliasutus teavitab otsuse saajat pikendamisotsusest 30 tööpäeva jooksul alates lõikes 1 osutatud taotluse kättesaamisest. Pädev tolliasutus määrab kindlaks ajavahemiku, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma.

4. Pikendatud ajavahemik, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma, algab pikendatava ajavahemiku viimasele päevale järgnevast päevast ning ei tohi olla pikem kui üks aasta.

5. Kui intellektuaalomandi õigus kaotab kehtivuse või kui taotleja ei ole muudel põhjustel enam taotluse esitamiseks õigustatud, tolliasutus meetmeid ei võta. Pikendamistaotluse rahuldanud pädev tolliasutus tunnistab pikendamistaotluse rahuldamise otsuse kehtetuks või muudab seda.

6. Otsuse saajalt ei küsita tasu pikendamistaotluse läbivaatamisega kaasnevate halduskulude katmiseks.

7. Komisjon kehtestab rakendusaktidega pikendamistaotluse vormi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 34 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

*Artikkel 13***Otsuse muutmine seoses intellektuaalomandi õigustega**

Pädev tolliasutus, kes võttis vastu taotluse rahuldamise otsuse, võib kõnealuse otsuse saaja taotlusel muuta intellektuaalomandi õiguste loetelu selles otsuses.

Uue intellektuaalomandi õiguse lisamise korral peab taotlus sisaldama artikli 6 lõike 3 punktides c, e, g, h ja i osutatud teavet.

Liidu taotluse rahuldamise otsuse korral piirduvad kõik intellektuaalomandi õiguste lisamises seisnevad muudatused artikliga 4 hõlmatud intellektuaalomandi õigustega.

*Artikkel 14***Pädeva tolliasutuse teatamiskohustused**

1. Pädev tolliasutus, kellele riigisisene taotlus esitati, edastab oma liikmesriigi tolliasutustele järgmised otsused kohe pärast nende vastuvõtmist:

- a) taotluse rahuldamise otsused;
- b) taotluse rahuldamise otsuste kehtetuks tunnistamise otsused;
- c) taotluse rahuldamise otsuseid muutvad otsused;
- d) otsused selle ajavahemiku pikendamise kohta, mille jooksul tolliasutustel tuleb meetmeid võtta.

2. Pädev tolliasutus, kellele liidu taotlus esitati, edastab liidu taotluses osutatud liikmesriigi või liikmesriikide pädevatele tolliasutustele järgmised otsused kohe pärast nende vastuvõtmist:

- a) taotluste rahuldamise otsused;
- b) taotluse rahuldamise otsuste kehtetuks tunnistamise otsused;
- c) taotluse rahuldamise otsuseid muutvad otsused;
- d) otsused selle ajavahemiku pikendamise kohta, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma.

Liidu taotluses osutatud liikmesriigi või liikmesriikide pädev tolliasutus edastab pärast nimetatud otsuste kättesaamist need viivitamata oma tolliasutustele.

3. Liidu taotluses osutatud liikmesriigi või liikmesriikide pädev tolliasutus võib nõuda taotluse rahuldamise otsuse vastu võtnud pädevalt tolliasutuselt, et see esitaks täiendavat teavet, mis on vajalik nimetatud otsuse täitmiseks.

4. Pädev tolliasutus edastab oma otsuse, millega artikli 16 lõike 1 punkti b ja lõike 2 kohaselt peatatakse tolliasutuste sekkumine, oma liikmesriigi tolliasutustele kohe pärast selle vastuvõtmist.

*Artikkel 15***Otsuse saaja teatamiskohustused**

Otsuse saaja peab viivitamata teavitama taotluse rahuldanud pädevat tolliasutust järgmistest asjaoludest:

- a) tema taotlusega hõlmatud intellektuaalomandi õigus kaotab kehtivuse;
- b) otsuse saaja ei ole muudel põhjustel enam taotluse esitamiseks õigustatud;
- c) artikli 6 lõikes 3 osutatud teabe muudatused.

*Artikkel 16***Kohustuste täitmata jätmise otsuse saaja poolt**

1. Kui otsuse saaja kasutab tolliasutustelt saadud teavet muul kui artiklis 21 sätestatud eesmärgil, võib selle liikmesriigi pädev tolliasutus, kus teave esitati või seda väärkasutati,

- a) kehtetuks tunnistada kõik pädeva tolliasutuse vastu võetud otsused, millega rahuldati kõnealuse isiku esitatud riigisisene taotlus, ning keelduda selle ajavahemiku pikendamisest, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma;
- b) peatada oma territooriumil selleks ajavahemikuks, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma, otsuse, millega rahuldatakse kõnealuse otsuse saaja poolt esitatud liidu taotlus.

2. Pädev tolliasutus võib otsustada peatada tolliasutuste sekkumise kuni selle ajavahemiku lõppemiseni, mille jooksul tolliasutus peab meetmeid võtma, kui otsuse saaja:

- a) ei täida artiklis 15 sätestatud teatamiskohustusi;

- b) ei täida artikli 19 lõikes 3 sätestatud kohustust näidised tagastada;
- c) ei täida artikli 29 lõigetes 1 ja 3 sätestatud kohustusi seoses kulude ja tõlkimisega;
- d) ei algata ilma mõjuva põhjuseta artikli 23 lõikes 3 või artikli 26 lõikes 9 sätestatud menetlusi.

Liidu taotluse korral jõustub otsus tolliasutuste sekkumise peatamise kohta ainult selles liikmesriigis, kus selline otsus vastu võetakse.

III PEATÜKK

TOLLIASUTUSTE SEKKUMINE

1. JAGU

Intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kauba vabastamise peatamine ja kinnipidamine

Artikkel 17

Taotluse rahuldamisele järgnev kauba vabastamise peatamine ja kinnipidamine

1. Kui tolliasutused tuvastavad kauba, mida kahtlustatakse taotluse rahuldamise otsusega hõlmatud intellektuaalomandi õiguse rikkumises, peatavad nad selle kauba vabastamise või peavad kauba kinni.
2. Enne kauba vabastamise peatamist või kauba kinnipidamist võivad tolliasutused nõuda, et otsuse saaja esitaks kauba kohta asjakohase teabe. Tolliasutused võivad samuti anda otsuse saajale teavet kauba tegeliku või arvatava koguse ja selle tegeliku või arvatava laadi kohta ning vajaduse korral selle pildid.
3. Tolliasutused teavitavad deklaranti või kauba valdajat kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest ühe tööpäeva jooksul alates nimetatud peatamisest või kinnipidamisest.

Kui tolliasutused eelistavad teavitada kauba valdajat ning kauba valdajaks peetakse ühte või mitut isikut, ei ole tolliasutused kohustatud teavitama rohkem kui ühte neist isikutest.

Tolliasutused teavitavad kauba vabastamise peatamise või kauba kinnipidamise otsuse saajat samal päeval või vahetult pärast seda, kui on teavitatud deklaranti või kauba valdajat.

Nimetatud teavitamine hõlmab teavet artiklis 23 sätestatud menetluse kohta.

4. Tolliasutused teavitavad otsuse saajat ja deklaranti või kauba valdajat selle kauba tegelikust või hinnangulisest kogusest ja tegelikust või arvatavast laadist, mille vabastamine on peatatud või mis on kinni peetud, lisades vajaduse korral nende kaupade olemasolevad pildid. Tolliasutused teatavad samuti taotluse korral ja juhul, kui see teave on neile kättesaadav, otsuse saajale kaubasaaja, kaubasaatja, deklarandi või kauba valdaja nimed ja aadressid ning teabe sellise kauba tolliprotseduuri ja päritolu, lähte- ja sihtkoha kohta, mille vabastamine on peatatud või mis on kinni peetud.

Artikkel 18

Kauba vabastamise peatamine või kinnipidamine enne taotluse rahuldamist

1. Kui tolliasutused tuvastavad oma tegevuse käigus kauba, mida kahtlustatakse intellektuaalomandi õiguse rikkumises ning mille suhtes ei ole tehtud taotluse rahuldamise otsust, võivad nad, juhul kui ei ole tegu kergesti rikneva kaubaga, peatada selle kauba vabastamise või kauba kinni pidada.
2. Enne sellise kauba vabastamise peatamist või kauba kinnipidamist, mida kahtlustatakse intellektuaalomandi õiguse rikkumises, võivad tolliasutused ilma muud teavet kui kauba tegelik või arvatav kogus, nende tegelik või arvatav laad ja vajaduse korral pildid avaldamata nõuda igalt võimalikult intellektuaalomandi õiguste väidetavat rikkumist käsitleva taotluse esitamiseks õigustatud isikult kogu asjakohase teabe esitamist.
3. Tolliasutused teavitavad deklaranti või kauba valdajat kauba vabastamise peatamisest või kinnipidamisest ühe tööpäeva jooksul alates nimetatud peatamisest või kinnipidamisest.

Kui tolliasutused eelistavad teavitada kauba valdajat ning kauba valdajaks peetakse ühte või mitut isikut, ei ole tolliasutused kohustatud teavitama rohkem kui ühte neist isikutest.

Tolliasutused teavitavad intellektuaalomandi õiguste väidetavat rikkumist käsitleva taotluse esitamiseks õigustatud isikuid ja üksusi kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest samal päeval või vahetult pärast seda, kui on teavitatud deklaranti või kauba valdajat.

Tolliasutused võivad konsulteerida pädevate ametiasutustega, et kindlaks teha isikud ja üksused, kellel on õigus taotlus esitada.

Nimetatud teavitamine hõlmab teavet artiklis 23 sätestatud menetluse kohta.

4. Tolliasutused peavad kauba vabastama või selle kinnipidamise lõpetama kohe pärast kõigi tolliformaalsuste täitmist järgmistel juhtudel:

- a) kui nad ei ole ühe tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest kindlaks teinud ühtegi isikut ega üksust, kellel on õigus esitada intellektuaalomandi õiguste väidetavat rikkumist käsitlevat taotlust;
- b) kui nad ei ole saanud kooskõlas artikli 5 lõikega 3 taotlust või kui nad on sellise taotluse tagasi lükanud.

5. Kui taotlus rahuldatakse, teatavad tolliasutused taotluse korral ning juhul, kui see teave on neile kättesaadav, otsuse saajale kaubasaaja, kaubasaatja, deklarandi või kauba valdaja nimed ja aadressid ning teabe sellise kauba tolliprotseduuri ja päritolu, lähte- ja sihtkoha kohta, mille vabastamine on peatatud või mis on kinni peetud.

Artikkel 19

Sellise kauba kontrollimine, mille vabastamine on peatatud või mis on kinni peetud, ning selle näidiste võtmine

1. Tolliasutused peavad andma otsuse saajale ja deklarandile või kauba valdajale võimaluse kontrollida kaupa, mille vabastamine on peatatud või mis on kinni peetud.

2. Tolliasutused võivad võtta kauba näidiseid, mis on selle kauba puhul representatiivsed. Nad võivad anda või edastada näidiseid otsuse saajale tema taotlusel ainult analüüsimiseks ning selleks, et lihtsustada järgnevat menetlust seoses võltsitud ja piraatkaubaga. Kõnealuseid näidiseid analüüsitakse otsuse saaja omal vastutusel.

3. Kui asjaolud lubavad, tagastab otsuse saaja lõikes 2 osutatud näidised tolliasutusele, kui tehniline analüüs on lõpule viidud ja hiljemalt enne seda, kui kaup vabastatakse või selle kinnipidamine lõpetatakse.

Artikkel 20

Ladustamise tingimused

Tolliasutused määravad kauba vabastamise peatamise või kauba kinnipidamise ajaks kindlaks kauba ladustamise tingimused.

Artikkel 21

Otsuse saaja luba kasutada teatavat teavet

Kui otsuse saaja on kätte saanud artikli 17 lõikes 4, artikli 18 lõikes 5, artiklis 19 või artikli 26 lõikes 8 osutatud teabe, võib ta seda avaldada või kasutada üksnes järgmistel eesmärkidel:

- a) menetluste algatamiseks, et kindlaks teha, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud, ja selliste menetluste käigus;
- b) intellektuaalomandi õiguse rikkumise suhtes algatatud kriminaalmenetluses, mille viivad läbi nende liikmesriikide ametiasutused, kus kõnealune kaup avastatakse;
- c) kriminaalmenetluse algatamiseks ja sellise menetluse käigus;
- d) rikkujalt või muudelt isikult hüvitise nõudmiseks;
- e) deklarandi või kauba valdajaga sellise kokkuleppe sõlmimiseks, millega kaup hävitatakse vastavalt artikli 23 lõikele 1;
- f) deklarandi või kauba valdajaga artikli 24 lõike 2 punktis a osutatud tagatise suurust käsitleva kokkuleppe sõlmimiseks.

Artikkel 22

Teabe ja andmete vahetamine tolliasutuste vahel

1. Ilma et see piiraks liidu andmekaitsealaste sätete kohaldamist ning selleks, et aidata kõrvaldada rahvusvaheline kauplemine intellektuaalomandi õigusi rikkuvate kaupadega, võivad komisjon ja liikmesriikide tolliasutused jagada teatavaid neile kättesaadavaid andmeid ja teavet kolmandate riikide asjaomaste ametiasutustega lõikes 3 osutatud praktilise korra alusel.

2. Lõikes 1 osutatud andmeid ja teavet vahetatakse selleks, et oleks võimalik kiiresti ja tõhusalt rakendada õiguskaitsevahendeid selliste kaubasaadetiste puhul, mis rikuvad mõnda intellektuaalomandi õigust. Sellised andmed ja teave võivad sisaldada kauba kinnipidamist, suundumusi ja üldist riski käsitlevat teavet, sealhulgas kauba kohta, mida transporditakse läbi liidu territooriumi ning mis pärineb kolmandate riikide territooriumilt või suunatakse sinna. Kõnealused andmed ja teave võivad vajaduse korral hõlmata järgmist:

- a) kauba laad ja kogus;
- b) intellektuaalomandi õigus, mille rikkumist kahtlustatakse;

- c) kauba päritolu, lähte- ja sihtkoht;
- d) teave transpordivahendite liikumise kohta, eelkõige:
- i) laeva nimi või transpordivahendi registreerimisnumber,
 - ii) saatekirja või muu veodokumendi viitenumbrid,
 - iii) konteinerite arv,
 - iv) veose kaal,
 - v) kauba kirjeldus ja/või kood,
 - vi) broneeringu number,
 - vii) pitseri number,
 - viii) esimese lastimise koht,
 - ix) lõpliku mahalaadimise koht,
 - x) ümberlaadimise kohad,
 - xi) lõpliku mahalaadimise kohta jõudmise eeldatav kuupäev;
- e) teave konteinerite liikumise kohta, eelkõige:
- i) konteineri number,
 - ii) konteineris sisalduva veose staatus,
 - iii) liikumise kuupäev,
 - iv) liikumise tüüp (lastitud, mahalaaditud, ümberlaaditud, sisenemine, väljumine jne),
 - v) laeva nimi või transpordivahendi registreerimisnumber,
 - vi) reisi number,
 - vii) koht,
 - viii) saatekiri või muu veodokument.

1 ja 2 osutatud andmete ja teabe vahetamiseks. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 34 lõikes 3 osutatud nõuandemenetlusele.

2. JAGU

Kauba hävitamine, menetluse algatamine ja kauba enneaegne vabastamine

Artikkel 23

Kauba hävitamine ja menetluse algatamine

1. Intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kaup võib tolli järelevalve all hävitada, ilma et oleks vaja kindlaks määrata, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud selle liikmesriigi õiguse alusel, kus kaup avastatakse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) otsuse saaja on tolliasutustele kümne tööpäeva jooksul või kergesti rikneva kauba korral kolme tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest teatamisest kirjalikult kinnitanud, et ta on veendunud, et intellektuaalomandi õigust on rikutud;
- b) otsuse saaja on tolliasutustele kümne tööpäeva jooksul või kergesti rikneva kauba korral kolme tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest teatamisest kirjalikult kinnitanud oma nõusolekut kaup hävitada;
- c) deklarant või kauba valdaja on tolliasutustele kümne tööpäeva jooksul või kergesti rikneva kauba korral kolme tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest teavitamisest kirjalikult kinnitanud oma nõusolekut kaup hävitada. Kui deklarant või kauba valdaja ei ole nimetatud tähtaegade jooksul kinnitanud oma nõusolekut kauba hävitamiseks ega ole tolliasutustele teatanud oma vastuseisust sellele, võivad tolliasutused lugeda, et deklarant või kauba valdaja on kinnitanud oma nõusolekut nimetatud kaup hävitada.

Tolliasutused annavad loa kauba vabastamiseks või lõpetavad selle kinnipidamise kohe pärast kõigi tolliformaalsuste täitmist, kui nad ei ole esimese lõigu punktides a ja b osutatud ajavahe- miku jooksul saanud otsuse saajalt kirjalikku kinnitust selle kohta, et ta on veendunud, et asjakohast intellektuaalomandi õigust on rikutud, ja tema nõusolekut kauba hävitamiseks, välja arvatud juhul, kui neid tolliasutusi on nõuetekohaselt teavitatud menetluse algatamisest, et kindlaks teha, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud.

2. Kauba hävitamine toimub tollikontrolli all ja otsuse saaja vastutusel, välja arvatud juhul, kui selle liikmesriigi õigusaktides, kus kaup hävitatakse, on ette nähtud teisiti. Enne hävitamist võib kaubast võtta näidiseid. Enne hävitamist kaubast võetud näidiseid võib kasutada hariduslikel eesmärkidel.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega määratakse kindlaks praktiline kord, mis on vajalik käesoleva artikli lõigetes

3. Kui deklarant või kauba valdaja ei ole kooskõlas lõike 1 esimese lõigu punktiga c ja selles osutatud tähtaja jooksul kirjalikult kinnitanud oma nõusolekut kaup hävitada või kui loetakse, et deklarant või kauba valdaja ei ole andnud nõusolekut kaup hävitada, teavitavad tolliasutused sellest viivitamata otsuse saajat. Otsuse saaja algatab kümne tööpäeva jooksul või kergesti rikneva kauba korral kolme tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest teavitamisest menetluse, et teha kindlaks, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud.

4. Kui see on asjakohane, võivad tolliasutused otsuse saaja nõuetekohaselt põhjendatud taotlusel lõikes 3 osutatud tähtaega pikendada kuni kümne tööpäeva võrra, välja arvatud kergesti rikneva kauba puhul.

5. Tolliasutused annavad loa kauba vabastamiseks või lõpetavad selle kinnipidamise kohe pärast kõigi tolliformaalsuste täitmist, kui neid ei ole vastavalt lõikele 3 lõigetes 3 ja 4 osutatud tähtaegade jooksul nõuetekohaselt teavitatud menetluse algatamisest, et kindlaks teha, kas asjakohast intellektuaalomandi õigust on rikutud.

Artikkel 24

Kauba enneaegne vabastamine

1. Kui tolliasutusi on teavitatud menetluse algatamisest, et teha kindlaks, kas disainilahenduse, patendi-, või kasuliku mudeli õigust, pooljuhttoote topoloogiat või sordikaitset on rikutud, võib deklarant või kauba valdaja nõuda enne menetluse lõpetamist tolliasutustelt kauba vabastamist või kauba kinnipidamise lõpetamist.

2. Tolliasutused vabastavad kauba või lõpetavad selle kinnipidamise üksnes siis, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) deklarant või kauba valdaja on esitanud tagatise, mille suurus on piisav, et kaitsta otsuse saaja huve;
- b) asutus, mis on pädev kindlaks tegema, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud, ei ole kohaldanud esialgset õiguskaitset;
- c) kõik tolliformaalsused on täidetud.

3. Lõike 2 punktis a osutatud tagatise esitamine ei mõjuta muid otsuse saaja käsutuses olevaid õiguskaitsevahendeid.

Artikkel 25

Hävitamisele kuuluv kaup

1. Artikli 23 või 26 kohaselt hävitamisele kuuluvat kaupa ei tohi

a) lubada vabasse ringlusse, kui tolliasutused otsuse saaja nõusolekul ei otsusta, et need on vaja turustuskanaleist väljaspool ringlusse võtta või kõrvaldada, sealhulgas teadlikkuse suurendamise, koolituse või hariduslikel eesmärkidel. Tingimused, mille puhul võib kauba lubada vabasse ringlusse, määravad kindlaks tolliasutused;

b) viia välja liidu tolliterritooriumilt;

c) eksportida;

d) reeksportida;

e) suunata peatamismenetlusele;

f) paigutada vabatsooni või -lattu.

2. Tolliasutused võivad lubada lõikes 1 nimetatud kauba toimetamist tollijärelevalve all liidu tolliterritooriumil ühest kohast teise, selleks et need tollikontrolli all hävitada.

Artikkel 26

Väikeste kaubapartiide hävitamise menetlus

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse kauba suhtes juhul, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) kahtlustatakse, et tegemist on võltsitud või piraatkaubaga;
- b) tegemist ei ole kergesti rikneva kaubaga;
- c) kaup on hõlmatud taotluse rahuldamise otsusega;
- d) otsuse saaja on nõudnud oma taotluses käesolevas artiklis sätestatud menetluse kasutamist;
- e) kaup on tarnitud väikeste partiidena.

2. Käesolevas artiklis sätestatud menetlusele ei kohaldata artikli 17 lõikeid 3 ja 4 ning artikli 19 lõikeid 2 ja 3.

3. Tolliasutused teavitavad deklaranti või kauba valdajat kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest ühe tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest. Teave kauba vabastamise peatamise või kauba kinnipidamise kohta sisaldab järgmist:

a) et tolliasutused kavatsesid kauba hävitada;

b) deklarandi või kauba valdaja lõigete 4, 5 ja 6 kohased õigused.

4. Deklarandile või kauba valdajale antakse võimalus väljendada oma seisukohta kümne tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest teavitamisest.

5. Asjaomase kauba võib hävitada, kui deklarant või kauba valdaja on kümne tööpäeva jooksul alates kauba vabastamise peatamisest või kauba kinnipidamisest teavitamisest kinnitanud tolliasutustele, et ta on nõus kauba hävitamisega.

6. Kui deklarant või kauba valdaja ei ole lõikes 5 osutatud tähtaja jooksul kinnitanud, et ta on nõus kauba hävitamisega, võivad tolliasutustele teatanud ka oma vastuseisust sellele, võivad tolliasutused lugeda, et deklarant või kauba valdaja on kinnitanud, et ta on kauba hävitamisega nõus.

7. Kaup hävitatakse tollikontrolli all. Tolliasutused annavad otsuse saajale tema taotlusel teavet hävitatud kauba tegeliku või arvatava koguse ja laadi kohta, nagu see on kohane.

8. Kui deklarant või kauba valdaja ei ole kooskõlas lõikega 6 kinnitanud, et ta on nõus kauba hävitamisega ning kui loetakse, et deklarant või kauba valdaja ei ole kinnitanud, et ta on hävitamisega nõus, teavitavad tolliasutused sellest viivitamata otsuse saajat ning esitavad andmed kauba koguse ja laadi kohta, sealhulgas asjakohasel juhul kauba pildid. Tolliasutused teatavad samuti taotluse korral ja juhul, kui see teave on neile kättesaadav, otsuse saajale kaubasaaja, kaubasaatja, deklarandi või kauba valdaja nimed ja aadressid ning teabe sellise kauba tolliprotseduuri ja päritolu, lähte- ja sihtkoha kohta, mille vabastamine on peatatud või mis on kinni peetud.

9. Tolliasutused annavad loa vastavalt kas kauba vabastamiseks või lõpetavad selle kinnipidamise kohe pärast kõigi tolliformaalsuste täitmist, kui otsuse saaja ei ole neile kümne tööpäeva jooksul alates lõikes 8 osutatud teavitamisest teatanud, et ta on algatanud menetluse, et teha kindlaks, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud.

10. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 35 vastu delegeeritud õigusakte väikeste kaubapartiide määratluses esinevate koguste muutmise kohta, juhul kui määratlus leitakse olevat ebapraktiline, arvestades vajadust tagada käesolevas artiklis sätestatud menetluse tõhus toimimine või vajaduse korral selleks, et vältida kõrvalehoidumist kõnealusest menetlusest seoses kaubapartiide koostisega.

IV PEATÜKK

VASTUTUS, KULUD JA KARISTUSED

Artikkel 27

Tolliasutuste vastutus

Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguse kohaldamist, ei anna taotluse rahuldamist käsitlev otsus selle saajale õigust hüvitisele juhul, kui tolliasutus ei avasta intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kaupa ja see lastakse ringlusse või kui ei võeta meetmeid selle kinnipidamiseks.

Artikkel 28

Otsuse saaja vastutus

Kui käesoleva määruse kohaselt algatatud menetlus katkestatakse otsuse saaja tegevuse või tegevusetuse tõttu, kui artikli 19 lõike 2 kohaselt võetud näidiseid ei tagastata või need on otsuse saaja tegevuse või tegevusetuse tulemusena kahjustunud ja kasutuskõlbmatud või kui hiljem leitakse, et kõnealuse kaubaga ei rikota intellektuaalomandi õigust, vastutab otsuse saaja selles osas kahju kannatanud kauba valdaja või deklarandi ees kooskõlas konkreetse kohaldatava õigusaktiga.

Artikkel 29

Kulud

1. Tolliasutuste nõudmisel hüvitab otsuse saaja tolliasutuste või tolliasutuste nimel tegutsevate kolmandate isikute kantud kulud alates kauba kinnipidamisest või kauba vabastamise peatamisest, sealhulgas kauba ladustamise ja käitlemise kulud, kooskõlas artikli 17 lõikega 1, artikli 18 lõikega 1 ja artikli 19 lõigetega 2 ja 3 ning parandusmeetmete (nagu kauba hävitamine) võtmise kulud kooskõlas artiklitega 23 ja 26.

Kui otsuse saaja, keda on teavitatud kauba vabastamise peatamisest, seda taotleb, annavad tolliasutused talle teavet selle kohta, kus ja kuidas kõnealust kaupa ladustatakse ning käesolevas lõikes osutatud ladustamise hinnanguliste kulude kohta. Teavet hinnanguliste kulude kohta võib väljendada sellistes ühikutes nagu aeg, tooted, hulk, kaal või teenus, olenevalt ladustamise asjaoludest ja kauba laadist.

2. Käesolev artikkel ei mõjuta otsuse saaja õigust nõuda kohaldatavate õigusaktide alusel hüvitist õigusrikkujalt või muudelt isikutelt.

3. Liidu taotluse rahuldamise otsuse saaja esitab sellisele pädevale tolliasutusele või tolliasutustele nõutavad tõlked, kes peavad intellektuaalomandi õiguse rikkumise kahtlusega kauba puhul meetmeid võtma, ja ta kannab tõlkimisega seonduvat kulud.

Artikkel 30

Karistused

Liikmesriigid tagavad, et otsuse saajad täidavad käesolevas määruses sätestatud kohustusi, nähes sealhulgas vajaduse korral ette karistusi kehtestavad sätted. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata need sätted ja kõik nende sätete muudatused.

V PEATÜKK

ANDMEVAHETUS

Artikkel 31

Taotluste ja kinnipidamisega seotud otsuseid käsitlevate andmete vahetamine liikmesriikide ja komisjoni vahel

1. Pädevad tolliasutused edastavad komisjonile viivitamata järgmise teabe:

- a) taotluste rahuldamise otsused, sealhulgas taotlus ja selle lisad;
- b) otsused, mis käsitlevad selle ajavahemiku pikendamist, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma või tegema otsuse taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise või muutmise kohta;

c) taotluse rahuldamise otsuse peatamine.

2. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 515/97 artikli 24 punkti g sätete kohaldamist, edastavad tolliasutused kauba ringlusse lubamise peatamisel või kauba kinnipidamisel komisjonile asjakohase teabe (välja arvatud isikuandmed), sh andmed kauba koguse ja liigi, väärtuse, intellektuaalomandi õiguste, tolliprotseduuride, päritolu-, lähte- ja sihtriikide ning teekonna ja transpordivahendite kohta.

3. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe edastamine ja kogu andmevahetus tolliasutuste ja liikmesriikide vahel artiklis 14 osutatud taotlusi käsitlevate otsuste kohta toimub komisjoni keskandmebaasi kaudu. Teave ja andmed säilitatakse kõnealuses andmebaasis.

4. Selleks et tagada lõigetes 1–3 osutatud teabe töötlemine, luuakse lõikes 3 osutatud keskandmebaas elektroonilisel kujul. Keskandmebaas sisaldab artikli 6 lõikes 3, artiklis 14 ja käesolevas artiklis osutatud teavet, sealhulgas isikuandmeid.

5. Käesoleva määruse kohaldamisega seotud õiguslike kohustuste täitmiseks antakse liikmesriikide tolliasutustele ja komisjonile juurdepääs keskandmebaasis sisalduvale teabele. Juurdepääs teabele, mis on mõeldud piiratult käsitlemiseks kooskõlas artikli 6 lõikega 3, on piiratud nende liikmesriikide tolliasutustega, kus taotletakse meetmete võtmist. Komisjoni põhjendatud taotlusel võivad liikmesriikide tolliasutused anda komisjonile juurdepääsu sellisele teabele, kui see on rangelt vajalik käesoleva määruse kohaldamiseks.

6. Tolliasutused sisestavad keskandmebaasi pädevale tolliasutusele esitatud taotlustega seotud teabe. Tolliasutused, kes on sisestanud teabe keskandmebaasi, muudavad, täiendavad ja parandavad seda teavet või kustutavad selle. Kõik tolliasutused, kes on sisestanud teavet keskandmebaasi, vastutavad kõnealuse teabe täpsuse, piisavuse ja asjakohasuse eest.

7. Komisjon kehtestab piisava tehnilise ja organisatsioonilise korra keskandmebaasi usaldusväärse ja turvalise toimimise tagamiseks ning haldab seda. Iga liikmesriigi tolliasutused kehtestavad piisava tehnilise ja organisatsioonilise korra ning haldavad seda, et tagada teabe töötlemise konfidentsiaalsus ja turvalisus, kui nende tolliasutused teostavad teabetöötlust ning seoses kõnealuse liikmesriigi territooriumil asuvate keskandmebaasi terminalidega.

*Artikkel 32***Andmekaitse sätted**

Komisjon loob artiklis 31 osutatud keskandmebaasi. Nimetatud andmebaas käivitatakse niipea kui võimalik ja hiljemalt 1. jaanuaril 2015.

*Artikkel 33***Andmekaitse sätted**

1. Isikuandmete töötlemine komisjoni keskandmebaasis toimub vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001 ning Euroopa andmekaitseinspektori järelevalve all.

2. Isikuandmete töötlemine liikmesriikide pädevates asutustes toimub vastavalt direktiivile 95/46/EÜ ja nimetatud direktiivi artiklis 28 osutatud liikmesriigi sõltumatu riigiasutuse järelevalve all.

3. Isikuandmeid kogutakse ja kasutatakse üksnes käesoleva määruse eesmärkide täitmiseks. Selliselt kogutud isikuandmed peavad olema täpsed ja neid ajakohastatakse jooksvalt.

4. Iga tolliasutus, kes sisestab isikuandmeid keskandmebaasi, on kõnealuse teabe vastutav töötleja.

5. Andmesubjektil on juurdepääs temaga seotud isikuandmetele, mida töödeldakse keskandmebaasis, ning vajaduse korral on tal õigus isikuandmeid parandada, kustutada või need sulgeda kooskõlas määrusega (EÜ) nr 45/2001 või siseriiklike õigusaktidega, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ.

6. Kõik taotlused andmetele juurdepääsu, nende parandamise, kustutamise või sulgemise õiguse kasutamiseks esitatakse tolliasutustele, kes neid taotlusi menetlevad. Kui andmesubjekt on esitanud komisjonile taotluse nimetatud õiguse kasutamiseks, edastab komisjon selle asjaomastele tolliasutustele.

7. Isikuandmeid ei säilitata kauem kui kuus kuud alates kuupäevast, mil taotluse rahuldamise otsus kehtetuks tunnistatakse, või kauem, kui ajavahemik, mil tolliasutused peavad meetmeid võtma, on lõppenud.

8. Kui otsuse saaja on algatanud menetluse kooskõlas artikli 23 lõikega 3 või artikli 26 lõikega 9 ning on teavitanud tolliasutusi sellise menetluse algatamisest, säilitatakse isikuandmeid kuus kuud pärast seda, kui menetlusega on lõplikult kindlaks tehtud, kas intellektuaalomandi õigust on rikutud.

VI PEATÜKK

KOMITEE, DELEGEERIMINE JA LÖPPSÄTTED*Artikkel 34***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklite 247a ja 248a alusel moodustatud tolliseadustiku komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 35***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 26 lõikes 10 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 19. juulist 2013.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 26 lõikes 10 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 26 lõike 10 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstege mist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 36***Vastastikune haldusabi**

Määruse (EÜ) nr 515/97 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva määruse suhtes.

*Artikkel 37***Aruandlus**

Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Vajaduse korral lisatakse kõnealusele aruandele asjakohased soovitusel.

Kõnealus aruandes esitatakse teave kõigi asjakohaste juhtumite kohta seoses läbi liidu tolliterritoriumi transporditavate ravimitega, mis võivad käesoleva määruse alusel ette tulla, sealhulgas hinnang selle võimaliku mõju kohta liidu poolt 14. novembril 2001 Dohas toimunud WTO ministrite konverentsil vastu võetud TRIPSi lepingu ja rahvatervist käsitleva deklaratsiooni alusel võetud kohustustele seoses ravimitele juurdepääsuga, ning võetud meetmed, et käsitleda olukorda, mis avaldab selles suhtes ebasoodsat mõju.

*Artikkel 38***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 1383/2003 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides.

Strasbourg, 12. juuni 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
L. CREIGHTON

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 39***Üleminekusätted**

Määruse (EÜ) nr 1383/2003 kohaselt rahuldatud taotlused kehtivad taotluse rahuldamist käsitlevas otsuses täpsustatud ajavahemikul, mille jooksul tolliasutused peavad meetmeid võtma, ja neid ei pikendata.

*Artikkel 40***Jõustumine ja kohaldamine**

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014, välja arvatud
 - a) artikkel 6, artikli 12 lõige 7 ja artikli 22 lõige 3, mida kohaldatakse alates 19. juulist 2013;
 - b) artikli 31 lõige 1 ja lõiked 3–7 ning artikkel 33, mida kohaldatakse alates kuupäevast, mil avatakse artiklis 32 osutatud keskandmebaas. Komisjon teeb nimetatud kuupäeva teatavaks.

LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 1383/2003	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 1
Artikkel 4	Artikkel 18
Artikkel 5	Artiklid 3–9
Artikkel 6	Artiklid 6 ja 29
Artikkel 7	Artikkel 12
Artikkel 8	Artiklid 10, 11, 12, 14 ja 15
Artikkel 9	Artiklid 17 ja 19
Artikkel 10	—
Artikkel 11	Artikkel 23
Artikkel 12	Artiklid 16 ja 21
Artikkel 13	Artikkel 23
Artikkel 14	Artikkel 24
Artikkel 15	Artikkel 20
Artikkel 16	Artikkel 25
Artikkel 17	—
Artikkel 18	Artikkel 30
Artikkel 19	Artiklid 27 ja 28
Artikkel 20	Artiklid 6, 12, 22 ja 26
Artikkel 21	Artikkel 34
Artikkel 22	Artiklid 31 ja 36
Artikkel 23	—
Artikkel 24	Artikkel 38
Artikkel 25	Artikkel 40